

NIEUWE GAZET VAN GENT

Abonnementsprijzen: Per maand: 1.50. — Per 3 maanden: 4.25. —
 Weekabonnementen voor Groot-Gent, ten huize besteld: 0.35 —
 Aankondigingen per regel: 0.50 — Doodsbericht: 5. — Kleine
 aankondigingen, per 5 regels, minimum: 0.50

VERSCHIJNT DAGELIJKS

Beheer en Redactie: Baudelostraat, 19, Gent

Verantwoordelijk voor het redactioneel gedeelte: Fr. PRIMO.
 — Verantwoordelijk voor den aankondigingsdienst: "Agentschap
 RECORD". — Gedrukt op de pers der Drukkerij "MERCURIUS"
 Sam. Ven., bestuurder: ACH. DE SKYN.

Verordening

269

Verordening betreffende de uitvoering van het bevel van 20 November 1916, waarbij een oorlogsbelasting werd opgelegd.

De provincieraad der provincie Oost-Vlaanderen heeft in zijn zitting van 2 December 1916, waarin, overeenkomstig de Verordening van 20 November 1916 een besluit moest worden genomen over den aard van het oporengen der middelen ter betaling van de oorlogsbelasting, die de Belgische bevolking werd opgelegd, volgend besluit genomen: te weigeren de medewerking der provincie.

Dit besluit is niet van aard om de opbrengst van de belasting te verzekeren en is derhalve in strijd met de openbare belangen; om die reden is het overeenkomstig artikel 89 uit de provinciale wet van 30 April 1836, opgeheven.

Terzeldertijd is de voorzitter van het burgerlijk bestuur President der Zivilverwaltung der provincie Oost-Vlaanderen met bindende kraacht voor genoemde provincie gemachtigd tot het nemen van onderstaande maatregelen: 1. solidair met de andere provincies voor den duur van 6 maanden de noodzakelijke maatregelen tot betaling der oorlogsbelasting, die de Belgische bevolking van 10 December 1916 af tot nader bericht opgelegd werd, te nemen en desnooies een leening aan te gaan; 2. de noodige maatregelen te nemen met het oog op de betaling der interesten en de terugbetaling dezer leening, met het oog op de dekking der proviencieschuldendien, die op 15 Januari 1917 vervallen, alsook met het oog op de betaling der interesten van de in December 1915 aangegane belasting.

3. tot het Duitsch bestuur het verzoek te richten, dat de benodigde sommen voor de betaling der interesten en de delging dezer leeningen, den provincies gezamenlijk uit de Belgische begroeting, als gemeenschappelijke toelage zouden toegestaan worden.

4. solidair met de andere provincies een leening aan te gaan ten behoeve der dekking van de betaling der interesten en van de delging, in geval het verzoek onder N^o 3 afgezwegen wordt;

5. de noodige oorkonden te ondertekenen.

Brussel en A. H. Q. van 't 4^e leger, den 3 December 1916.

Der Generalgouverneur in België.

Frenner von Bissing,

Generaalsoverst.

Der Oberbefehlshaber der 4. Armee,

Herzog Albrecht von Württemberg,

Generalfeldmarschall

Algemeen Overzicht

De Neutralen over Roemenië

In Amerika worden de gebeurtenissen met de grootste verwondering aanzien. De militaire zaakgelastigde der Washington Times drukt zich daarin uit, dat het reken van den Roemeenschen tegenstand immer nog in de meestrekte wijze voortgaat en dat het Duitsche plan niet het begin van den oorlog steeds klaarder in zijn bijzonderheden wordt. De Washington Times zegt, dat de vernieling van de Roemeense militaire macht, die gebeurtenis is, die de Duitsche krachtsontwikkeling zo machtig teekent, dat noodzakelijk alle oorlogswaarnemers haar de opmerksaamheid moeten verleen.

In de Zwitsersche pers wordt bij de inname van Boekarest bijzonderlijk de hooge politieke, militaire en economische betekenis aangetoond. De Bund schrijft dat de val van Boekarest van onberekenbare politieke omvang is. Het Roemeense leger, dat minstens 40 % van zijn sterkte verloren heeft, en nauwelijks in staat is te leemten aan te vullen, wijkt uit gebieden, wier bezit de centralmachten tot groot nut strekt. De Entente vindt door de bezetting van die, onder militair en economisch oogpunt zeer belangrijke gebieden, voor moeilijkheden gesteld, die haar niet alleen op den Balkan, maar ook aan de andere fronten bedreigen. De Züricher Post schrijft over de tragische ramp van Roemenië, dat 3 maanden tijds koning Ferdinand de rijkste gedeelten van zijn rijk verloor en de helft van zijn leger werd vernietigd. Daarin ligt een vruchtbare vermaning voor de andere kleine staten, die tot hertoe den vrede konden bewaren.

De Noorsche pers geeft den buitengewoon diepen indruk van den val van Boekarest en de daartuit voortvloeiende gebeurtenissen gemaakt hebben. Alle artikelen maken erover, dat de ramp van Roemenië een nauwelijks te maken slag voor de Entente is.

De nieuwe Amerikaanse gezant in den Haag

Men meldt uit den Haag dat de gezant der Verenigde Staten, de heer Van Dyke, die zijn ontslag genomen heeft, definitief zal vervangen worden door den heer W. Garret, die over 15 jaar eerste legatiesecretaris in den Haag geweest is.

Conflict tusschen China en de Entente

Volgens eene melding uit Peking aan de Roesskoje Blawo dreigt de kwestie der Amerikaanse leening tot een ernstig conflict te onttaarden. Naar beweerd wordt heeft de Chinese regeering gelijktijdig onderhandelinge gevoerd met het entente-syndikaat en de Amerikaanse bankiersgroep; het zou echter niet officieel bekend gemaakt worden zijn dat de Chinese regeering aan de Amerikanen de Chinese tabaks- en drankeninkomsten, die reeds aan de entente als waarborg waren toegevoegd, als onderpand toegezegd zou hebben.

Volgens dagbladmeldingen zou het vast staan dat de Chinese regeering, op grond eener geheime clause in de Chinese-Amerikaanse overeenkomsten, zich bevoorrecht zou hebben verklaard Amerikaanse raadgevers op te nemen in de Chinese tabaks- en drankenbelastingen.

De ententegroep zou te Peking geprotesteerd hebben tegen de handelwijze der regeering er geweigerd te verdere voorschotten uit te betalen zoolang de onafhankelijkheid niet opgehelderd is.

Bij de Engelsche pacifisten

De pacifisten te Mortayr Tydvil zijn van plan een samenkomst te houden; minister Samuel heeft aan Stanton, parlementslied voor dat distrikt, verzoekt zijn invloed aan te wenden, opdat de vergadering worde genegeerd. Engelsche bladen geven de briefwisseling tusschen den minister van binnenlandse zaken en Stanton over dit onderwerp.

Het blijkt dat Samuel wanordeligheden vreesde. Dat zou tot ernstig lichamelijke letsel en zelfs verlies van menschenlevens kunnen leiden, schreef hij, en de door dienstneming grootelijks ingekrompen politie zou misschien niet in staat zijn de ongeregeldeheden te onderdrukken. Hoe nadeelig en onverstandig dergelijke vergaderingen ook mochten wezen, het zou tot niets dienen door bedreigingen en wanordeligheden de bijeenkomst in de war te sturen. Integendeel, men zou er op die manier maar reclame voor maken.

Wij halen voorts deze zinsnede aan: "Hoewel ik het volstrekt oneens ben met de opvattingen van de leiders van dit lichaam (The National Council for Civil Liberties), en zijn programma als schadelijk beschouw, voor de zaak van het land, wensch ik geen gebruik te maken van de bevoegdheden waarover ik beschik om zijn vergaderingen te verbieden — ofwel de vergaderingen van andere lichamen, wier streven op zichzelf niet onwettig is, — daar het recht van het vrije woord en de vrije kritiek op de politiek, der aan het bevestig zijnde regeering van groot belang is, zelfs in tijd van oorlog, en daar ik niet wensch dat de buitenwereld tot de verkeerde meening zou gebracht worden als zou er in dit land een vredesbeweging gaande zijn van zoo geweldige betekenis, dat de regeering het noodig acht haar te onderdrukken."

Stanton heeft den minister geantwoord dat hij na rijp beraad en overleg met zijn vrienden besloten heeft aan het verzoek te voldoen. Wij wenschen voor de vergadering geen reklame te maken. Wij wenschen die menschen in hun eigen natuurlijk duister te laten. En wij wenschen ook geen nieuwe wanordeligheden in de steden van Zuid-Wales."

Koning en Parlement in Roemenië

De Italiaansche pers deelt mede dat volgens loopende geruchten de Koning van Roemenië voornemens zou zijn afstand van den troon te doen, in verband met de ernstige conflicten die tusschen hem en Bratiannu, generaal Berthelot en den Russischen gezant, Rassolof, opgerezen zijn.

De Zwitsersche bladen melden dat het Roemeense parlement te Jassy zal vergaderen. De afgevaardigden zijn aldaar aangekomen, terzeldertijd als de ministers, de hooge staatsambtenaren en de presidenten van Senaat en Kamer.

Vredesbeweging in Denemarken

De Deensche Vereeniging voor den Vrede is voornemens kort voor Kerstmis door het inrichten eener reeks vredesvergaderingen in het geheele land, voor den vrede te ijveren: zij heeft tot 3000 andere vereenigingen een oproep ingericht om haar hierin terzijde te staan. Een bijzondere oproep tot den vrede is in zeer groot aantal in het geheele land verbreid geworden. Niet alleen op de vredesvergaderingen maar ook in andere samenkomsten zal overal waar het mogelijk is, tijdens de Kerstdagen, uiting gegeven worden aan het verlangen naar den vrede dat in alle bevolkingskringen van Denemarken heerscht.

De staking in Italië

Volgens een bericht uit Turijn, hebben de katoenbewerkers de algemeene staking aangekondigd. 6000 werklieden staken.

De vredesmotie der Italiaansche socialist

De Corriere della Serra doet een beroep op de socialisten om niet thans op vredesonderhandelingen te willen aandrigen, zoolang de algemeene oorlogstoestand ongunstig is voor de geallieerden. Het blad voert aan dat den moed van de strijders niet mag worden verzwakt en integendeel grotere inspanning en offervaardigheid noodig zijn dan ooit.

Uit Rusland

Uit Stockholm wordt gemeld, dat het finantieele en economische comitee, onder voorzitterschap van den staatssecretaris Kulter de beraadslagingen heeft voortgezet over de voorbereidingen tot geleidelijken overgang van het Russische economische leven tot den vredes-toestand. Daarbij werd behandeld, het geestelike onmiddellijke geven van regeeringsopdrachten, welke de thans voor de landsverdediging werkende fabrieken dadelijk na afloop van den oorlog zouden hebben uit te voeren, verder een voorbereiding van de arbeidsverdeling ter vervanging van krijgsgevangenen; opstelling der grondbeginselen van een economische vredespolitiek die Rusland een zoo druk mogelijk goederenhandel met alle mogendheden veroorlooft.

Nationalistische manifestaties in Ierland

Een talrijke menigte, de kleuren van de Iersche republiek dragende, heeft gisteren in Cork den verjaardag gevierd der "martelaren van Manchester". Oproerige redevoeringen werden er uitgesproken, het werven bestreden en de redenaars hebben het gehad over de snelle verzwakking van Engeland. Een staatsambtenaar, belast met anteekeeningen te nemen over de uitgesprokene redevoeringen is mishandeld geworden, en heeft zich zijn notitieboekje zien ontnemen, dat hem na afloop der redevoeringen teruggegeven werd.

Frankrijk wil krachtiger vooruit

In Frankrijk ook schijnt er spraak te zijn van een oorlogsbewind dat krachtiger optreden zou. Van hetgeen in de kamer is besproken in de geheime zittingen, is al-

thans weinig nog bekend, doch wat men kan vernemen toont, dat zich ook hier sterke ontevredenheid heeft geuit over de langzame vorderingen, en men heel wat schijnt te verwachten van een wijziging in de regeeringsleiding.

Zal Briand, evenals Asquith in Engeland, aftreden? De berichten schrijven het te willen doen gelooven, maar toch treft een zeker verband tusschen deze gebeurtenissen.

De kern van oppositie vindt zoowat overal haar kracht in een stemming van ontevredenheid, grotendeels niet ongegrond. Grijpt men hier naar het juiste middel: inwendige verandering in de afzonderlijke regeeringskringen? De tijden die komen zullen het leeren. Toch kan het niet geloovend dat er twijfel kan bestaan of verbeteringen door verschil van bewind mogelijk zijn, maar dat het vele veranderen daarvan geen waarborgen van kracht levert, zal eenieder beseffen.

Lord Derby over de krisis

In de Aldwych-Club heeft Lord Derby een belangrijke vergadering gehouden en er tegen gesproken dat er in deze politieke krisis voor Engeland sprake zou zijn van kuiperij of ontrouw jegens Asquith. Als onderminister van oorlog verzekerde hij, had hij spoedig ervaren, dat de tegenwoordige regeering niet voldoende vat heeft op de oorlogvoering. Wat er noodig was, was een kleine raad, niet alleen om de zaken te overwegen, doch om besluiten te nemen en de macht te bezitten, om die besluiten voor alle betrokken departementen te doen uitvoeren.

Toen Lloyd George hem dan ook voorstelde om gezamenlijk een voorstel aan Asquith voor te leggen tot verbetering van den bestaanden toestand, voelde hij zich volkomen verantwoord dit te doen.

Ministerkrisis in Engeland

Naar verluidt, is Lloyd George zoo goed als gereed met zijn kabinet, waarin waarschijnlijk zullen worden opgenomen: Bonar Law, financiën; Addison, munitie; Balfour, buitenlandse zaken; Lord Derby, oorlog en leider der regeering in het Hoogerhuis, Henderson arbeid met een zetel in den oorlogsraad; Barnes, pensioenen; Robert Cecil, onderminister van buitenlandse zaken.

In de heden gehouden vergadering van de liberale partij, is een motie van vertrouwen in Asquith aangenomen; waarin tevens het besluit te kennen wordt gegeven, de nieuwe regeering ter voorzetting van den oorlog te steunen.

Volgens Press Association heeft Asquith op de liberale conferentie bekend gemaakt, dat Balfour minister van buitenlandse zaken zal worden en Cecil onderminister blijven.

Asquith heeft in een vergadering van de liberale partij de geschillen tusschen hemzelf en sommige zijner kollega's, aangaande de samenstelling van den oorlogsraad en het voorstel om den minister-president van het voorzitterschap van dien raad uit te sluiten, uiteengezet.

Deze geschillen waren het, die tot zijn aftreden hebben geleid. Asquith verzekerde echter dat hij al zal doen wat hij kan om de taak der nieuwe regeering te verlichten.

De Press Association meldt dat in den loop der vergadering der liberale partij, die vrijdag te Londen werd gehouden, Asquith medegedeeld heeft dat Balfour de portefeuille van buitenlandse zaken, zal overnemen en dat Lord Robert Cecil het amot van onderstaatssecretaris in hetzelfde departement zal behouden.

In de Fransche Kamer

De door de Fransche Kamer met 344 stemmen tegen 160 aangenomen dagorde luidt als volgt: De Kamer neemt kennis van de verklaringen der regeering aangaande de hervorming van de legerleiding, keurt haar besluit, om de algemeene leiding van den oorlog en de economische organisatie van het land onder eene engere leiding doeltreffender samen te vatten, goed, en gaat tot de dagorde over in het vertrouwen dat de regeering in overleg met de geallieerden de noodzakelijk erkende offers en krachtsinspanningen zal volbrengen.

De Ministerkrisis in Engeland

Asquith, die herhaaldelijk klippen heeft weten te omzeilen, om het Staatschap niet in gevaar te brengen, die, gedwongen door de ernstige tijden en den oorlogsnood een concessie moest doen aan zijn liberale beginselen toen hij Lloyd George den dienstplicht liet doorzetten, heeft dus ditmaal getoond, dat er een greus is aan zijn geduld en zijn wensch ter wille van een hooger belang, botsingen te vermijden. Hij is tot het uiterste gegaan in het toegeven aan de eischen van Lloyd George in zake den oorlogsraad, maar hij kon onmogelijk toelaten, dat de eerste minister uit dien raad werd gesloten, waardoor hij tegenover het parlement en het volk de verantwoordelijkheid zou moeten dragen voor besluiten, welke buiten hem om werden genomen.

Zoo is Engeland voor een krisis komen te staan, zoo ernstig, als het gedurende den heelen oorlog niet heeft gekend. Juist het bedachtzaam beleid van Asquith vormde tot nu toe het tegenwicht tegen de vurige voortvarendheid van Lloyd George, den vroegeren pacifist, die, eenmaal overtuigd tot den oorlog, deze even hartstochtelijk verdedigde als vroeger den vrede. Niemand kan betwijfelen of het aftreden van Asquith beteekent den laatste stap in de richting van den oorlog tot het uiterste. Het aanvaarden, door den koning, van Asquith's ontslag en het onderhoud met Bonar Law laat geen twijfel over voor de leiding van den oorlog en de buitenlandse politiek van Engeland.

Want het is duidelijk dat men in Asquith ook Grey wil treffen: de mannen van het zuivere liberalisme moeten wijken voor de partij die voortdurend heeft gestookt en die thans eindelijk de langgewenschte gelegenheid heeft

gevonden om een minister te doen vallen, wien men de verkorting van de rechten van het Hoogerhuis, noch de Home-rule-bill aan de Ieren kon vergeven. Het coalitie-kabinet was slechts de overgang, men gaf geen oogenblik de veldtocht op.

De tegenslagen in den oorlog boden een prachtig voorwendsel om te velde te trekken tegen die "zwakke, weifelende" liberale regeering, waaraan men de fouten kon toeschrijven, welke gedeeltelijk in verband stonden met Engelsche onvoorbereidheid voor den landsoorlog, ten deele juist met de poging nog iets te redden van de beginselen van het liberalisme in de houding ten opzichte van de onzijdigen.

De Federlagen van Roemenië, mede te wijten aan de samenwerking van Bulgarije met de Midden-Statens, dus aan de mislukking van Grey's diplomatie in Bulgarije, de vijandige houding van Griekenland, ze boden de noodige stof tot veroordeeling van een politiek, die door Times, Morning Post en Daily Mail voortdurend is gelaakt en hun thans bovenal gevaarlijk toescheen, omdat het heette, dat Grey geneigd was tot vredesonderhandelingen.

Het zal vermoedelijk niet blijven bij Asquith en Grey, ook Mc Kenna en Runciman volgen en misschien ook een paar unionistische ministers, die zich niet door dik en dun met Lloyd George deden meeslepen.

De koning aanvaardde Asquith's ontslag en bewees daardoor dat hij voor een krachtiger oorlogvoering gewonen was en daarvoor Asquith offerde, die stormen reeds trotseerde en in wiens aftreden Engeland wellicht geen klein verlies zou lijden.

Ook voor de onzijdigen is Asquith's aftreden en de machtsvermindering van Grey betekenisvol. Hoewel de Britsche regeering onder den naam oorlogsnoodzakelijkheid, soms nog al eens een maatregel nam die niet overeenstemde met den eerbied voor de rechten der onzijdigen en het Volkenrecht, toch was er tot nu toe steeds een streven, om zooveel mogelijk met de rechten der onzijdigen rekening te houden; hierbij diene de nota's van Grey en de uitlatingen van lord Rob. Cecil bedacht te worden. Men overwoog nog wel soms de nadeelen van een maatregel voor de onzijdigen en herhaaldelijk werd in het parlement weerstand geboden aan den drang van de partij die de politiek van eigenbelang tot het uiterste wilde voeren en aanspoorde tot een verscherping der Deutsche blokade onder verkrachting van alle rechten der onzijdigen.

Reeds werden besprekingen gehouden tusschen George, Carson en de Iersche leiders over de Iersche kwestie. Bij de voorwaarden tot regeling van deze zaak zou ook die van dienstplicht in Ierland zijn gesteld. De mogelijkheid dat de Iersche leiders, mits opgenomen te worden in de regeering, bereid zullen zijn den dienstplicht te aanvaarden, is niet uitgesloten. Ook dit heeft de positie van Asquith's regeering niet versterkt en het zou voor George een uitstekend begin zijn, zoo hij zich den steun der Ieren kon verzekeren. Daar zouden dan Iersche Nationalisten in verband treden met de Ulstermannen uit het Parlement.

De Protestanten zouden evenredige vertegenwoordiging verkrijgen en Ulster zou gedurende drie jaar in het Parlement treden. Dit is de inwerkingtreding van de Home-Rulebill en daarvoor zullen de Nation listen Lloyd George ten sterkste steunen en het hem mogelijk maken te regeeren zonder steun van Liberalen en Labourpartij. Inderdaad, Liberalen en Labourpartij hebben saam 300 leden, Unionisten en Nationalisten tellen saam 365 leden.

Zoo zou het dan, aan den democratischen Lloyd George mogelijk geweest zijn eerste-minister te zijn, steunende niet op Liberalen en Arbeiderspartij, maar op Unionisten en Nationalisten.

Dat bovenstaande slechts als veronderstelling kon beschouwd worden is thans bewaarheid; George kon onmogelijk op de niet beproefde krachten van Nat. en Unionisten steunen; thans zal hij een Nationaal kabinet vormen waarin naast Grey, Kenna, Runciman en Harcourt ook de Arbeiderspartij zal vertegenwoordigd zijn in den persoon van Henderson. Het vergelijk voor de Iersche zaak schijnt dus afgesprongen te zijn en Lloyd George, wien het als minister van munitie herhaaldelijk gelukte met de Arbeiderspartij eens te worden, en die, als minister van Financiën tijdens de Hoogerhuis-krisis met zijn belastingsontwerpen bij Asquith tegen de Unionisten allen steun ontving, zal thans voornamelijk op de Unionisten moeten bouwen, zoo hij er wezenlijk in slaagt een ministerie te vormen.

Of met zijn aanvaarding van het premierschap de krisis is opgelost, blijft onder voorbehoud aan te nemen.

"L'Avenir Wallon"

Men weet het reeds: te Brussel verscheen dit opzien-barend weekblad.

Het eerste nummer was al moeilijk meer te krijgen, zooveel vraag was er naar.

Het blad beschouwt den strijd voor het Vlaamsche Recht die thans gevoerd wordt en vraagt of men in Wallonië de Fransche taal aan haar lot moet overlaten. De redactie herinnert aan de woorden van den heer Destree, goedgekeurd door den heer Huysmans, waarbij de Waalsche vertegenwoordiger in de Kamer zei, dat er twee nationaliteiten in België zijn. Een dezer maakt van dezen oorlog gebruik om zich te ontpoeden en tot haar intellectuele en ethnische verwantschap te naderen, n. l. de Vlaamsche nationaliteit.

L'Avenir Wallon acht dat haar recht en meent dat de Walen haar daarover noch te laken, noch te prijzen hebben.

De andere nationaliteit, de Waalsche, is door twee miljoen bajonetten van de Latijnsche wereld gescheiden, waaruit zij gewoon was haar gedachte, haar karakter, haar voorkeur, haar sensibele putten. Meer dan ooit is het noodzakelijk haar terug te brengen tot de bewustheid van haar persoonlijkheid en haar plichten.

L'Avenir Wallon zegt, dat met de *hetelijke* wet op het gebruik der talen in het leger, voor de eerste maal een vreemde taal verplichtend werd gemaakt in Wallonië. Dat is zeer jammer voor Wallonië, dat dergelijke wetten ooit werden gestemd, hoewel het toch weer verheugend voor Wallonië moet zijn dat zulks maar gebeurde toen Vlaanderen reeds 85 jaar die verplichting had getoetst en onmachtig bleek te zijn wezenlijk ernstigen invloed op Wallonië uit te oefenen.

Nu Vlaanderen zich gaat ontwikkelen, zegt L'A. W. zou het spijt zijn de belangen der Fransche beschaving in Wallonië te laten verzakken. Wallonië moet zich in den storm bewust worden van zijn zending en zijn toekomst.

"Zonder den minsten haat, zonder de minste bitterheid, ziet het Vl. zich een nieuw bestaan voorbereiden en zich gereedmaken om zijn eigen leven te leven. De innerlijke zaken van het Vlaamsche huizegezin hebben Wallonië nooit aanbelangd." Hoewel deze laatste zinsnede voor de opvattingen van sommige Walen waar kan zijn, toch zijn de verwoestingen in het Vlaamsche intellekt aangebracht en de zedelijke en stofelijke vernedering der Vlamingen een bewijs van, hoe de Waalsche aanmatiging in Vlaanderen heeft huisgehouden; vanwaar dan toch komt de taalstrijd in België?

"De Belgische eenheid wordt er door gebroken, juist. Maar beter is het wellicht tot dat uiterste te komen dan elk der beide volken aan de eischen van een eng nationaliteitsbegrip te doen offeren wat hen dierbaarst is op de wereld: hun gedachte en hun taal."

(De Belgische eenheid had nooit sterker, onzijdiger en onafhankelijker zijn dan bij een scheiding, die de mogelijkheid in zich sluit van een in volle gelijkheid en in vrede naast elkaar opleven.)

L'Avenir Wallon ziet zich op de puinhopen van de Fransche te Gent de Ned. Universiteit verheffen en vindt het naief te denken dat een Belgische regering deze zou doen verdwijnen. Het blad heeft er echter spijt over dat het brandpunt der Fransche cultuur in Vl. verdwijnt; ze hadden graag de twee naast elkaar zien leven en... bloeien! De Vlamingen, passieven of actieven, gevluchten of thuisgeblevenen, zijn het er over eens: de Vl. Hoogeschool vervangt onherroepelijk de Fransche; ze is en blijft te Gent, het centrum van Ned. Wetenschap en Ned. cultuur in Vlaanderen, dat zegt ook Mr. Fr. Van Cauwelaert!

L'Avenir Wallon verricht ongetwijfeld degelijk en eerlijk vaderlandsch werk. Waren de Walen immer zoo helderziend geweest, waren zij van vroeger niet zoo, op Latijnsche mode, heerschevuldig geweest en er voor opgekomen dat, in het Belgisch vaderland, niet langer een stam van 4 1/2 miljoen menschen mocht worden onderdrukt, maar integendeel recht had zich naar eigen zeden en aard te ontwikkelen, dan ware voorzeker veel onheil, wellicht het grootste, aan België en zijn bewoners, gespaard gebleven. Want de oplossing, de eenig mogelijke, van het Belgische vraagstuk, ligt op den weg der scheiding, ligt klaar voor allen die zien willen: Vlaanderen aan de Vlamingen, Wallonië aan de Walen, en zelfregering aan elk der beide volken in een nieuw België.

Bulgaarsche berichten

Sofia, 8 December.

Macedonisch gevechtsterrein

In de omstreken van Bitwair en in de Tschernabocht zwak vijandelijk artillerievuur. In den nacht op 7 Dec., trachtte de vijand meermaals onze stellingen ten Oosten der Tscherna en ten zuiden van Gradischuitza aan te vallen, doch alle aanvallen werden door onze troepen afgeslagen.

Op beide zijden van den Wardar zwak vijandelijk artillerievuur. Aan de Belasitza-Plania rust. Aan de Stroema artillerievuur. Een Engelsche compagnie, die Tschiflik Refik naderde, werd door ons machieugeweerd, geweer en artillerievuur vernietigd. Voor onze loopgraven liggen 120 lijken.

Roemeensche Gevechtsterrein

In de Dobroedscha langs beide zijden onderbroken artillerievuur. Aan de Donau eenige kanonschoten bij Silistria en Tschernawoia. In Wallachij vervolgen de verbonden legers de zich ten oosten van Boekarest terugtrekkende Russische en Roemeensche krachten. Deze troepen hebben bij Tutrakan den Donau overschreden.

Turksch bericht

Konstantinopel, 8 Dec. — Op het Kaukasusfront hebben wij een verkenningstocht op breed front uitgevoerd en de Russische voorposten naar hunne hoofdstellingen teruggevoerd. Op de andere fronten geen belangrijke gebeurtenissen.

Turksch bericht

Konstantinopel, 7 Dec. — Op de gevechtsfronten aan de Turksche grenzen geen gebeurtenissen van belang.

Ten Noorden van den Donau zijn volgens aanvullende berichten het aantal gevangenen en de buit, dien wij in de gevechten vóór Boekarest hebben gemaakt, als volgt: 4000 gevangenen (daaronder 66 officieren), 38 snelvuurkanonnen, twee snelvuurmijnwerpers van 10.5 c.m., 100 gevulde munitiewagens, drie automobielen, duizenden geweren en een groote hoeveelheid ander materiaal.

De Roemeensche lieten alleen op het vak van onze troepen ruim 600 dooden achter.

Fransch bericht

Paris, 8 Dec. — In den loop van een hedenochtend tegen het bosch van Apremont ondernomen aanval heeft de vijand voet gekregen in stukken loopgraven. Onze troepen hebben er hem in een felle tegenaanval weer uitgeworpen.

Engelsch bericht

Londen, 8 Dec. — In den afgelopen nacht alleen met tussenpozen wederzijdsche beschieting.

Russisch bericht

Petrograd, 8 Dec. — In de Bosch-Karpathen hebben onze troepen een aanval gedaan op de hoogte, 5 werst ten Zuiden van Javornok. De strijd duurt er voort met onbekend resultaat.

Acht werst ten Noordoosten van den berg Torong hebben onze verkenners een vijandelijke veldpost aangevallen en verstoord.

In het Oituz-dal zijn vijandelijke aanvallen afgeslagen. In Wallachij zijn de Roemeensche en onze troepen na den val van Boekarest blijven terugtrekken.

In de Dobroedscha en aan den Donau is het rustig.

Italiaansch bericht

Rome, 8 Dec. — Op het front in Trentino heeft de bedrijvigheid onzer troepen, ofschoon beperkt door voortdurende sneeuwval, aanleiding gegeven tot schermutselingen tusschen verkenningsafdeelingen.

Op den karst is het geschutvuur over en weer in hevigheid toegenomen, in weerwil van den stormenden regen. In de afgelopen nacht hebben wij een aanval, door den vijand in de streek ten noorden van Boscomalo (Hudi) ondernomen, afgeslagen.

Ter Zee

Londen, 8 Dec. — Volgens Lloyds is het Engelsche stoomschip "Caledonia" (9223 ton, behoorende tot de Anchor-lijn te Glasgow) in den grond geboord.

Kopenhagen, 8 Dec. — De Deensche schoener "Boris" is Dinsdagmorgen ten Westen van Haustholm door een Duitsche duikboot door in brand schieten tot zinken gebracht. De bemanning uit zes koppen bestaande is door een Zweedsch stoomschip opgenomen en te Skagen aan land gezet.

Londen, 8 Dec. — Het Belgische stoomschip "Keltier" (2360 ton) en het Noorsche "Meteor" (4259 ton) zijn getorpedeerd. De bemanningen zijn gered.

Berlijn, 8 Dec. — De duikbootkapitein Steinbrück, die onlangs de orde pour le mérite kreeg, heeft op zijn laatste tocht 22 schepen van tezamen 14005 ton, in 11 dagen tijds in den grond geboord, waaronder 11 schepen met steenkool voor Frankrijk en Italië.

Den 6n November is het grootste aantal schepen getorpedeerd, nl. 38 op één dag.

Londen, 8 Dec. — Lloyds meldt: Het Nederlandsche stoomschip "Borneo" heeft de bemanningen aan land gebracht van het Belgische stoomschip "Keltier" (2360 ton) en het Noorsche stoomschip "Meteor" (4211 ton), in het geheel 59 personen. Beide schepen zijn door een duikboot tot zinken gebracht.

Het Noorsche stoomschip "Vervion" is in den grond geboord.

Ik ontveinsde, verborg haar niets, Ik had zoo lang gezweven, ik had mijn gevoel zoo lang in het diepste mijns harten verborgen, dat ik, iemand ontmoetende, die mijn toestand had geraden, die begreep wat in mijn binnenste omging, onmogelijk langer konde zwijgen. Ook babbelde ik maar toe en nog en konde niet moede worden, zoodanig dat kaat, die daags te voren bijna mijne stem niet had gehoord, hare verwondering niet meester was, daar zij in mij een geheel ander mensch vond, dan zij zich had voorgesteld.

Mijn verhaal maakte overigens een vrij zonderlingen indruk op haar gemoed. Nu eens lachte zij luidkeels; dan weer perelde een traan in haar oog. Over 't algemeen bleef dezelfde vriendelijke uitdrukking, dezelfde gulle lach op haar gelaat, die als onuitwisbaar op stond geprent. Toen ik gedaan had met vertellen, peinsde zij een oogenblik, en dan:

"Hoor, Jan!" zegde zij, "ik zie wel, dat ik er mij zal moeten mede bemoeien, of gij komt er nimmer door. Ge schijnt mij een goede, eerlijke borst, en uw gezicht kan mij bedriegen, — alles is mogelijk, — maar ik geloof het niet: ik heb te lang met zeevolk omgegaan. Ik ken u eerst van gister; doch ik heb meteen vriendschap voor u opgevat. Ik wil u daarvan een bewijs geven. Ik zal met Rozeke spreken. Staat u dat aan?"

Ik verzekerde, dat niets mij aangenaamer konde wezen. "t Spreek van zelf," voegde zij er bij, "dat ik niet met de deur ga in huis vallen en haar zoo eensklaps van uw liefste voorpraten... Neen, dat ware verkeerd. Laat mij begaan. Ik wil eerst benadigd haar uithooren, en ver-

Londen, 8 Dec. — Naar de admiraliteit bekend maakt is er bericht ontvangen dat een Duitsch bewapend en vermomd vaartuig van het koopvaardijtype op 4 dezer in den Noordelijken Atlantischen Oceaan is gezien. Na later bericht is nog niet ontvangen.

Paris, 8 Dec. — Het ministerie van marine maakt bekend, dat het slagschip "Suffren" (12,730 ton) op 24 November naar Lorient is vertrokken en daar niet is aangekomen. Men gelooft dat het schip verloren is gegaan.

Kopenhagen, 8 Dec. — Het opbrengen van het Deensche regeeringsvaartuig "Godthaab" op de thuisreis van Groenland en de inbeslagneming van zijn lading door de Engelschen, heeft in alle kringen groot opzien gebaard. De bladen van alle richtingen bespreken het geval en protesteerden tegen de schending van het recht der onzijdigen door de Engelschen.

Socialdemokraten deelt mede dat de lading van het schip o. a. uit 165,000 pond gezouten visch en 13,000 blik gekonserveerde zalm bestond.

Extrabladdet schrijft dat de lading bestond uit Deensche waren, die toebehoorden aan de Deensche regering aan boord van een Deensch schip onder de Deensche regeeringsvlag, onderweg van een deel van Denemarken naar het ander. Deenscher en onzijdiger kon de lading dus niet zijn.

Londen, 9 Dec. — Het Deensche stoomschip "Halfdan" en de Deensche schoener "Marie" zijn gezonken. Het Spaansche stoomschip "Gerona" is eveneens gezonken. De Noorsche stoomboot "Rinajani" werd op 8 Dec. tot zinken gebracht. De manschappen werden gered.

Berlijn, 8 Dec. — Parijzer bladen melden, volgens Voss, z.g., de aanwezigheid van vele Duitsche U-booten in de nabijheid van de Kanarische eilanden. Volgens Le Temps is de scheepvaart in deze omstreken volkomen onderbroken.

Volgens eene melding van het agentschap Stefani, is de Grieksche torpedojager "Panchir", die door admiraal du Fourmet opgeëischt was geworden, in de lucht gevlogen ten gevolge der ontbranding van de petroleumvoorraden. Vijf man der Fransche bemanning werden gedood, 25 gewond.

De Toestand in Griekenland

De toestand is uiterst gespannen. Men meldt uit Athene dat de algeheele blokkade sinds vrijdag begonnen is.

Ingezeten van Russische nationaliteit hebben zich vandaag tezamen met de Serviërs ingescheept en zijn vertrokken.

De diplomatieke betrekkingen worden voortgezet. De regering heeft vandaag aan de entente meegedeeld dat de militaire beweging, welke het onderwerp vormde van het gisteren ingediende verloop is gestaakt.

De bevolking van Athene vreest een bombardement. Er heerscht groote onrust. Velen trekken naar plaatsen, die zij veiliger achten.

De bewoners van Italiaansche nationaliteit hebben zich vandaag ingescheept. Overigens is de toestand onveranderd.

De Embros en andere bladen van dezelfde kleur zijn optimistisch gestemd, maar er zijn geene officiële aanwijzingen die deze stemming rechtvaardigen.

De Toestand in Roemenië

De Norddeutsche Allgemeine meldt: Volgens officiële Roemeensche berichten beliepen op 1 Juli 1916 de graanvoorraden in de silo's: 1,600,000 ton, en wel 440,000 ton tarwe en tarwemeel, 782,000 ton mais, 320,000 gerst, en voor het overige rogge en haver.

De oogst van dit jaar is nauwelijks boven het gemiddelde. Hij leverde het volgende op: 1,800,000 ton tarwe, 1,600,000 ton mais, 50,000 ton rogge, 300,000 ton haver, 690,000 ton gerst, tezamen 4,400,000 ton.

De tot dusver door de centralen bezette streken in Roemenië zijn hierbij voor ruim een derde petroleum.

Berlijn meldt: Het aantal gevangenen genomen Roemeniërs is tot 123,000 gestegen. Dit getal zou nog grooter zijn, zoo niet vele Roemeensche soldaten hadden weten te ontvluchten door hun uniform met burgerkleding te verwisselen.

BUITENLAND

De loonende vischvangst in de IJszee

De Aftenposten verneemt uit Tromsø, dat er niet minder dan 173 visschersbooten uit deze haven uitgevaren zijn voor de IJszee; 95 dezer schepen behooren aan reeders dezer stad. De vischvangst van dit jaar vertegenwoordigt eene waarde van 4,250,000 kronen, d. w. z. acht maal de opbrengst van normale jaren. De handelswaarde der vischvangst van dit jaar bereikt echter bijna het dubbele van

nemen, hoe zij voor u is gestemd. Is er geene hoop, dat gij ooit haar kunt bevallen, dan zal ik het u rechtuit zeggen; doch... gij moet niet benauwd wezen: dat geloof ik niet. Heeft zij het een of ander tegen u in te brengen, dan zult gij het eveneens vernemen... En nu, ga stil naar huis, en kom dezen avond hier terug. Ik zal u nieuws weten te zeggen; want na den middag wil ik naar Pasmans. Er komt dan weinig volk in mijnen winkel, en de meid kan licht de klanten gerieven."

Ik nam afscheid van Kaat, met de belofte des avonds weer te keeren, en spoedde mij naar de Oudemanstraat. Het gesprek had mij met zooveel moed beziel, dat ik het ditmaal waagde door de Keizerstraat te gaan. Rozeke stond in den winkel, wat mijn hart fel kloppen deed, en mijne beenen zoo zwaar maakte als lood. Gelukkig was zij te zeer bezig met de lieden, die vóór den toog stonden, om op mij te letten; want ik gevoelde, dat ik, al hadde zij mij geroepen, de macht niet zoude gehad hebben hare woning binnen te treden.

IX.

Historie van Kaat Van den Brande. — Wat zij mij ried te doen, en wat ik besloot te doen. — Ik ga Pasmans vaarwel zeggen.

Eerst lange nadien vernam ik wat de brave Kaat Van den Brande ineen zooveel vriendschap voor mij deed opvatten; en daar ik er geen kwaad in zie het van nu af den lezer mede te deelen, zoo wil ik het hier reeds uitleggen.

bovengenoemd bedrag. Bij deze som komt nog de waarde van het geschonden vlesch, enz., die niet in dit bedrag begrepen is en die zeker niet minder dan 1 1/2 miljoen kronen beloopt.

Nog de dood van kolonel Iweins

Het stofelijk overschot van kolonel Iweins, door een ongeluk tijdens een jacht gedood, is gister te Le Havre voorloopig-bijgezet in den grafkelder van de familie Dero.

De pest in Marokko

Madrid: Een koninklijk decreet verbiedt den invoer van gebruikte kledingstukken, schoeisel, beddegoed en lompen uit Marokko, met het oog op de talrijke pesthaarden die aldaar vastgesteld geworden zijn.

De kolenschaarschte in Italië

Corriere della Serra en Stampa uiten levendige klachten over het feit dat tengevolge van den ongunstigen toevloed der kolenschaarschte in Genua, die in normalen tijd 100 tot 150 duizend ton bedragen, op 70 duizend ton zijn gedaald en dat de kolenschaarschte daarentegen bijna weer haar maximum hebben bereikt. In plaats van 50 Engelsche kolenscheepen zijn er in den loop van November slechts vijf te Genua binnengeloopen. De oorzaak hiervan ligt in het gebrek aan laadruimte. De Noorsche handelsvloot onthoudt zich tot wanneer de entente het uitgerepte duikbootschade-verzekeringsfonds van 50 miljoen frank opnieuw heeft aangevuld. De ententevloot is overlast met dringende graantransporten, de neutrale koopvaardisscheepen nemen liever vrachten naar Spanje en andere neutrale landen, waarheen de vrachtprijzen niet door de Engelsche maximumvrachten beperkt zijn. Men verwacht zich aan verdere beperkingen van het kolenschaarschte bij de spoorwegen en het geheele transportwezen, in de verlichting evenals in alle nijverheden die niet ten dienste van den oorlog staan.

Koreaansche coelies in Rusland

Uit Moekden wordt gemeld dat ten gevolge van het door de Chineesche regering uitgevaardigd emigratieverbod voor coelies, men thans eene massaverzending van Koreaansche coelies naar Rusland inricht. De Russische gezant te Tokio onderhandelt deszinsgaande met de Japansche regering die het plan bijtreedt.

Terugreis van grootvorst Nicolaas naar Tiflis. Grootvorst Nicolaas Nicolajowitsj heeft 1 December het algemeen hoofdkwartier verlaten om naar Tiflis terug te keeren.

De aardappelenverbouwing in Oostenrijk

De landraad van den kreis Iserlohn heeft bekend gemaakt, dat elke land- of tuinbezitter voor het volgende jaar zooveel mogelijk zijn eigen aardappelen moet verbouwen. Wie zulks verzuimt, wordt van de verstrekking van aardappelen uitgesloten.

Aftreden van Joffre

Het Journal de Genève bevestigt het aanstaande aftreden van generaal Joffre. De officiële bekendmaking zal binnenkort volgen. Als oorzaak van dit aftreden zal men gezondheidsredenen doen gelden. Volgens de Parijse pers zal de opvolger van Joffre gekozen worden onder de de generaals de Castelnau, Roch en Pétain.

Dood van den voormaligen

Japanschen generalissimus

De Frankfurter Zeitung verneemt uit den Haag dat veldmaarschalk prins Oyama, die het opperbevel van het Japansche leger gevoerd heeft tijdens den Russisch-Japanschen oorlog, overleden is.

Koperverbod in Engeland

De minister van munie heeft het gebruik van koper verboden voor alle fabrikaten, behalve in geval er bekrachtigde kontrakten bestaan. Ook heeft hij den aankoop en verkoop, zonder vergunning, van koper buiten Engeland verboden.

Handel en Nijverheid

Dunlop Rubber Company. — Men meldt uit Londen dat deze vennootschap haar bedrijfskapitaal van 2 op 3 miljoen pond sterling zal opvoeren. De zaken gaan schitterend.

Argentijnsche koepons. — De Disconto Gesellschaft en de Deutsche Bank hebben thans laat gekregen de koepons der Argentijnsche leeningen te betalen, welke vroeger te Londen en te Parijs betaalbaar waren.

Men gewaagt in de ambtelijke kringen van Argentinië van het leggen van een verbod op den uitvoer van graan, aangezien de oogst, in verschillende streken van 't land, zich ongunstig voordoet.

De Argentijnsche regering onderhandelt over het overnemen van Duitsche en Oostenrijksche stoombooten, die in de Argentijnsche havens aan de ketting liggen.

De Argentijnsche handel voor de negen eerste maanden van 1916 beliep tot 367 miljoen goudpiasters (1 piaster = 5,08 fr.) voor den uitvoer en 163 miljoen piasters voor den invoer. Dus moet Argentina ongeveer 200 miljoen piasters of ongeveer één miljard frank optrekken in goud, en zal na den oorlog in eenen onverloopt versterkten geldelijken toestand verkeeren.

Evenals ik, was Kaat eene wees, die nooit hare ouders had gekend. Zij werd in het weesmeisjeshuis, het zoogenoemde "Maagdenhuis", grootgebracht, en verliet het op haar twintigste jaar, om als meid te gaan dienen in eenen kruidenierswinkel op het Falkonsplein, alwaar meier en sterke dranken aan den toog verkocht, wat zeggen wil, dat het huis, zonder juist een estaminet te wezen, door een zeker aantal klanten werd bezocht, die er, in het voorbijgaan, hetzij een glas gersten of Leuvensch bier, hetzij een borrel kwamen drinken.

Die klanten waren meestal Antwerpsche zeelieden, en menig knap matroos zoude al spoedig, indien Kaat, die een fraaie uiterlijk bezat, hadde gewild, niets liever gewenscht hebben, dan haar tot zijne wettelijke huisvrouw te nemen; doch zij wilde niet. De oorzaak daarvan was, dat zij, toen zij pas uit het Maagdenhuis kwam, kennis en verkeer had gekregen met een jonkman uit de buurt van den kruidenierswinkel, den zoon uit een stokvischluis in de Klappestraat, die het vak van zeeman uit oestering had verzoeken, ofschoon zijne ouders hem veel liever elk ander beroep hadden zien ter hand nemen. Die ouders waren zeer welstellend, doch hadden veel kinderen. Zij toonden zich fier op hunnen zoon en niet zonder reden. Op een ouderdom, dat anderen hunne loopbaan eens beginnen, — hij telde nauwelijks twintig jaren, — had hij reeds tot den graad van officier weten op te klimmen. Hij was tweede stuurman of bootsman aan boord van eene Antwerpsche brik.

(Wordt voortgezet.)

MENGELWERK van de "Nieuwe Gazet van Gent" 23

"In 't Schipperskwartier,"

VAN

D. SLEECKX

Het was alsof men mij een pak van het hart hadde gelicht. Zij ging voort:

"En laat zien: weet Rozeke dat gij haar bemint? Maar neen, waar zijn mijne zinnen! Dat is het niet wat ik u wilde vragen. Wij vrouwen weten gewoonlijk dat men ons gaarne ziet, veel eer dan onze minnaars zelve... Hebt gij haar al gezegd dat gij zoo smoorlijk op haar verliefd zijt? Hebt gij uwe liefde al verklaard? En wat heeft ze geantwoord? Is zij ter dege in haar schik? En wanneer zult ge met haar vader spreken?"

Deemoedig moest ik nu Kaat belijden dat ik geenszins zooverre was; dat ik mijne liefde aan Rozeke nog niet had durven verklaren en diensvolgens aan Pasmans niets had kunnen vragen. Het bevreesde haar. Zij vroeg mij verder uit. Ik zegde haar alles. Ik vertelde haar mijn leven van den beginne af, mijne vriendschap voor Flip Keusters, Belleken Sas, Trees Nollekens, mijn eerste bezoek bij den kaaskooper en den indruk dien Rozeke op mij maakte; mijne gewaarwordingen en overwegingen, alsmede de pogingen welke ze mij hadden ingegeven; eindelijk mijne droefheid en wanhoop van den vorigen dag.

WEKELIJSCH NOVELLE

Een Naaistertje

naar
A. DE HAAS

De wolken tuimelen elkaar om en hun lijven zweegen door de lucht.

Klein en schuw voor het breede raam, buigt zich het naaistertje, het nietig fijne kopje, spits vooruitgestoken naar den hemel als 't vraagbekje van een vogel. Die luisteren zit hoog op een dak in de tochten van den wind...

Daar laag neer op 't leegte plein, kringen plassen van regen die recht is neergestort in schokken uit de lucht.

— Neen, dezen avond zal zij hem niet zien —

Het hoofdje tusschen de schoudertjes, opgetrokken tot puntige schraagjes, buigt zich neer, in ootmoedige vlijt aan het naaiwerk terug zich gevend. Want het vreemde huis dwingt rondom met zijn gezag: heur borst is hier den langen dag gedrukt door de denigheid, die haar 's ochtends al bevangt, wanneer ze de groote zware deur treedt en de gangen ruikt, die haar omringt in al de meubels rondom haar, welke haar gansch en al met eerbiedigen weezin vervullen.

Zij is altijd tusschen vreemden, iederen dag, onderworpen in de verslagenheid van haar harde lot.

Want de ouders, die haar bestaan opriepen, zijn gestorven kort na één, eenvoudige menschen die geen vragen aan 't leven stelden.

Den laatste levensdag heeft haar moeder haar hand hardnekkig omklemd gehouden, tot de doodworsteling ze scheidend uiteen trok.

Sindsdien heeft het naaistertje immer getracht de eenzaamheid te leeren dragen. Maar zij is een wezen door haar natuur voor de liefde bestemd, welke door 't leven haar wordt onthouden.

De opberging heeft haar lichaam verdord, want de prille bloei van haar meisjesjeugd was aan 't werk gewijd en haar lichaam aarzeld de vrouwenvormen te zoeken: een bleek maagdje met lichte kinderstem en met platte borst, waarin het zwelende leven was opgezogen in den pooveeren koortsloed voor haar arbeid; werkonnetje dat haar pure toewijding plaatste in den dienst van vleedsche dames; een kinder-lichaam maar zonder sappen en zonder bloei, waarboven als er niet toe hoorend: 't het wijze hoofd, het dof-blanke gelaat met alleen den brand der oogen, twee bruine diepe stroomen, die wegvloeden.

Deze oogen zijn het, waarin de blikken van de mannen rusten, die haar langs gaan in de straat.

Zij heeft de liefde nooit gekend, er ver van af geleefd.

Al haar levenservaring is ervaring van vrienden en op het naaistertje — sommigen zijn getrouwd, hebben kinderen; anderen zijn weer teruggevallen tot hun stand, waaraan zij meenden zich te ontworstelen, werden dienstboden en gooiën met luide stem haar levensduur op de straat; enkelen vielen, zijn verleid door de jonge mannen, die voor ze één vrouw alles zullen geven, de levens der arme meisjes nemen met het vleidend bedrog van wat teedere woorden.

Zij heeft het alles zien geschieden van uit de roerloze stilte harer kuischeit.

Daarbuiten zwaait de storm tot hoog in de grauwe woede der lucht; laag beneden vliegt de wind over de plassen die krimpden rillen.

— Neen, dezen avond zal ze hem niet zien. —

De juffrouw komt binnen, de ernstige huishoudster van het groote huis die haar het werk opdragt, 's ochtends en 's avonds haar geld neerlegt; ze mag opruimen het is haar tijd.

— Het is vreeselijk weer — zegt nu ook de juffrouw.

Hoog loeit de wind, waar het naaistertje gaat. Nietig verloren, loopt zij nu zelf in het groote plein dat den heelen dag haar oog heeft overzien, en waar haar gelukke voeten gingen den eersten keer dat zij hem ontmoette.

Het zou nu de derde maal zijn geweest dat hij naast haar ging.

Ze staat stil en kijkt terug over het plein, en daar, in een geluk dat zich woest in haar stoot, ziet ze als in één aangrijpend gebeuren de stormlucht zich open scheuren met spleten van licht en — hem.

Het te felle geluk nijpt als een pijn, en ze beweegt zich niet.

Maar langzamerhand nu hij nader treedt, komt zij te staan vanuit de dysternis der dagen in 't nieuwe leven. Haar oogen stroomden hun liefde uit. Genietend van dien blik, weift hij.

Hij ziet de overgave van dit jonge leven en zou die volop willen proeven, maar zijn geweten, zijn plichtbehoefte, hangt zwaar als pijnlijke last in zijn begeren... haar schimmige rouwkleeren geven hem onbestemde vrees...

Straks zal hij eerlijk zijn: bij het scheiden, wanneer hij haar zeggen zal, dat hij haar niet huwen kan — dat het voorbij is.

En aldoo is er onder de woorden van hun gesprek, boven hun gedachten uit, de stilte van het opperste moment, wanneer twee hun liefde zullen uitzeggen.

Dan, vóór haar deurtje, waar vlak achter, de hooge trap in donker rijst, zegt hij 't haar, vlug, als een vergeten boodschap die nu ineens niet meer wachten kan.

Den volgende morgen zal zij naar een nieuw naaihuis gaan, een eersten dag, in een nieuwe wijk, bij nieuwe menschen.

De kalmte is uit haar oogen weggenomen, de berusting van haar ontbering is zij kwijt.

Zij is verward, er staat een instinct in haar, dat ze nog niet kent; gedachten heeft ze, die ze niet eindigt. Als een noodzakelijke bezigheid, die machinaal haar voortgang moet hebben, maakt zij zich klaar voor den arbeid van dezen dag. Ze ziet op de klok en maakt zich uit gewoonte bezorgd over den tijd, heeft het pakje met haar gereedschap klaar gemaakt.

Het pakje heeft haar vergezeld al de dagen van haar jeugd; het werd deel van haar verschijning. En haar voetsporen zoeken als iedren dag de treden van den donkeren trap, waarvan zij daalt.

Gejaagd jilt ze door de straten met zenuwachtige voeten, die ze telkens wankelen voelt en haar denken jaagt zonder gedachten te vormen.

Ze zoekt in de nieuwe straat het nummer van het huis. Maar als een rijk en verjuwelend ziet ze plots op 't einde het lichtgroene, fonkelend-bloeiende land. En terwijl ze haar arm zou moeten heffen naar de bel, laat ze van dit vernemen af en, schoor haar ordelijke gedachten het nog

niet weten, is ze de stad uitgelopen naar de velden die haar tegenschitteren.

Eensklaps is het een nieuwe dag voor haar en het gisteren is weg, heel haar leven is van haar weg als een kleed, dat viel. Alle zorgen heeft ze neergeworpen. En in de uren, die vlieden, komen haar ouders haar dichterbij en de bloeiende aarde is onder haar, is rond haar heen, strekt zich uit in de grootsche onmetelijkheid, waarnaar haar ziel in een verwant gevoel smacht.

Met langzame voeten die dwalend gaan, bereikt ze eindelijk een stille plek in 't land, waar de vaart zich slingert en verspreide boomen staan.

En in peinzende rust ziet ze haar levensgang voor haar uitgestrekt en trekt zij de groote consequentie, die gemakkelijk valt aan naieve figuren. In de dwalende gevoelens, waarin haar gedachten zich wegvengen, merkt ze een kastanjeboom op tusschen de boomengroep; dat gezicht maakt haar zeer beïnvloed: de kruin vol witte bloemen herinnert haar aan dien eersten dag met hem.

Ze is ineens doodsbedroefd, want ze ziet hem weer duidelijk, ze hoort zijn klachten gaan, die haar om troost vroegen. En grooter groeit dat eene bewustzijn van haar daad. Ze zou zich hebben willen neerstrekken in het gras als een reiziger die niet meer verder kan, ze voelt een neiging zich op de aarde te leggen, om zich daar mee een te voelen.

Op haar handen, die ineengevouwen het naaitasche houden, kijkt ze neer. Ze ziet het zwarte zeildoek, van veel gebruik, gekerf, het roode bandje er rond heeft ze telkens verfrist. Het naaitasche bult naar boven en in het blikken doosje tikken de spelden zacht...

Ze wilde het weggooien in de vaart, het tasche, maar ze voelt er ineens eene schijnende innigheid voor en kan er niet van scheiden.

Ze klemt het vaster in haar handen en sluit de oogen, die niet anders dan weenen kunnen.

En in deze droefheid die den dood voorafgaat, verliezen de dingen hun grenzen; het is haar reëel, alsof de schroeiende woude die haar leven werd, tusschen haar handen ligt.

Een enkele landwerker gaat voorbij, ze ziet hem weggaa; een kleine stip; een zonderlinge aantrekking vliegt een oogenblik uit naar dien eenen, laatste mensch, die verdwijnt.

Zonder aarzeling en zonder strijd is ze naar de boomengroep toegevoerd, die opstaat aan den waterkant.

Door de blaren heen speelt ze of er niemand is rondom. Ze aanziet den groenen wand van het wilgenloover als de muren van de kamers, die haar hebben doen rillen van vreemdheid.

Dan moed-gevend brandt die andere scherper pijn, en ineens buigt ze zich voorover en het is alsof een zwart elfje onder 't water spelen gaat zoals ze vaardig en welbesloten in een gleuf van 't water wegglijdt.

Een Onderhoud met Fokker

Een medewerker van het te Berlijn verschijpend Amerikaansch blad The Continental Times heeft Fokker, den bekenden vlieger, geïnterviewd. Fokker toonde zich trotsch op de successen van zijn machines. Over Farman's plan, den Atlantischen Oceaan over te vliegen, sprak hij gunstig. Volgens hem hing de uitvoerbaarheid alleen af van de kracht der motoren. Ook hij zou niet aarzelen zulk een poging te ondernemen, indien er niet belangrijker zaken voor hem waren te doen.

De moderne vliegmaschine is volkomen veilig in de lucht, zijn eigenlijk element zeide hij. Zijn grootste gevaar is de nabijheid der aarde, even als voor een visch de nabijheid der kust. Ik ben in staat, bij elken wind op te stijgen, de paardenkracht overwint zelfs een orkaan. Slechts dicht bij de aarde, kan de wind een gevaarlijk element worden, maar boven is hij volstrekt onschadelijk. Van helmen met valsechermen, die met riemen aan de schouders zijn bevestigd, en zich van zelf openen, als de drager valt, moet Fokker niets hebben. Volgens hem zullen de meeste vliegers, wegens hun fatalisme weinig op zulke middelen vertrouwen.

Fokker is van meening dat de mensch niet genoeg spierkracht heeft om zich van den grond te verheffen en in de lucht te bewegen. Hij kan het evenals Lillenthal tot een glijvlucht brengen, maar vliegen: neen, en allerminst met beweeglijke vleugels. Maar een kleine, zeer sterke motor, in den rugzak geborgen, geschikte schroeven achter het lichaam aangebracht, daarmede kan men reeds in de lucht stijgen, gelijk men met een zwemgordel het water ingaat. Alles hangt van den motor af. Tot het vliegen, zegt Fokker verder, behoort, evenals tot het fietsen, aanleg.

Het schijnt wel of de groote mannen, wier verrichtingen wij bewonderen, zoo iets als een zeden zin bezitten. Ook sommige vogelsoorten, zooals arenden, havikken en meeuwen vliegen goed en lang en snel en andere, zooals ganzen en vleermuizen, vliegen langzaam, moeilijk en ongelijkmatig. Eenige mijner leerlingen kunnen de Looping the loop maken, reeds voordat hun opleiding voltooid is. Een feit is, dat het moderne vliegtuig in de lucht op den kop of op den staart staat als de visch in het water.

De houding van het vliegtuig is voor den motor, evenals voor de schroef zonder belang. Van betekenis is ook, wat Fokker zeide over de hedendaagsche vliegvaagstukken. Zoo denkt men over een schroef, die zich niet als de thans gebruikelijke in loodrechte houding draait, maar in horizontale. Men hoopt met haar het vliegtuig stijlvertikaal in de hoogte te heffen. Fokker heeft er niet mee op, daar reeds heden de motoren zeer steile opstijgingen mogelijk maken.

Fokker toonde verscheiden foto's van zijn nieuwe strijthaviken, w. o. een klein gedrongen vliegtuig. Andere hadden dikke koppen uit stomp aluminium en sabelvormige, slanke schroefvleugels.

Ondanks zijn successen in den oorlog verlangt de jonge uitvinder zeer naar de onschadelijke wedkampen van den vrede. Hij is voornemens, zich te wijden aan het vraagstuk van het personenvervoer door vliegtuigen en heeft vertrouwen in een vreedzaam wedstrijd der naties in het rijk der luchten.

BINNENLAND

Oost-Vlaanderen

St-Amandsberg. — Dinsdag aanstaande, verkoop van boter in het lokaal Gemeenteschool, Schoolstraat, voor de nummers 2700 tot en met 3915, van 9 tot 1 uur voormiddag en van 2 1/2 tot 5 1/2 uur namiddag. Rantsoen 1/4 kilo. Prijs fr. 1.25. Gepast gold a. u. b. De boter moet op gestelden dag en uur afgehaald worden.

Ledeberg. — *Boterdienst.* — Maandag voor de nummers 751 tot 1720.

Gentbrugge. — *Boterkerkoop.* — Maandag n^o 2476 tot 3000; Dinsdag 12 Dec., n^o 3001 tot 3450, telkens van 3 tot 6 uur.

Antwerpen

Mechelen. — Het politieuroord wordt voor alle hotels, gasthousen, drankhuizen, cafés, kinemas, enz., in den krets Mechelen, op 12 uur 's avonds bepaald.

Het verkoper bij nacht op de straat wordt toegelaten.

Verbruikers maken zich strafbaar wanneer zij na 12 uur 's avonds in genoemde lokalen vertoeven.

Herbergiers zijn strafbaar wanneer zij na 12 uur 's avonds het vertoeven van verbruikers in hunne lokalen dulden.

Buiten de Deutsche militaire personen zijn ook de door de gemeente aangestelde politieorganen bevoegd tot het uitoefenen van het toezicht over het politieuroord.

Overtredingen tegen dit bevel worden met eene geldboete van 300 mark of arrest van 21 dagen bestraft.

Tegen herbergiers kan benevens deze straffen ook eene bestendige of tijdelijke sluiting der drankhuizen uitgesproken worden.

Omvergereden. — In de Dambruggestraat werd gisteren de heer François Gilson, 41 jaar oud en wonende Pelikaanstraat, door een onbekend fietser aangereden en omvergoorpen. Voorbijgangers richtten den ongelukkige op en droegen hem in eene naburige apotheek ter verzorging binnen. De dwaze fietser had echter lout geroken, want van een zeker oogenblik onoplettendheid maakte hij gebruik om in volle haast weg te rennen. Na verzorging kon de heer Gilson reeds huiswaarts keeren. De politie stelde proces-verbaal van het gebeurd op.

Aanhouding. — Een zekere L. B., wonende Van Helmonstraat, werd gisteren door de politie opgeleid onder verlenking van medeplichtigheid aan een onlangs gepleegden diefstal van kleedren in de Carnotstraat. Hij werd voorloopig opgesloten.

Brabant

Brussel. — *Aanhouding van een rijstjachtelaar.* — Een zekere B., wonende te Sint-Gilles, wist zich rijst aan te schaffen van het Nationaal Komitee voor Hulp en Voeding, door van de koopers van het Komitee rijst op te koopen en dit weder te verkoopen voor driemaal zooveel. Hij werd door een agent van politie aangehouden, toen hij een zak met 80 kilo rijst op den rug droeg, om aan een zijner klanten te verkoopen. Al de rijst die bij hem thuis gevonden werd, is in beslag genomen.

Diefstal in den trein. — Mevr. Emma Sch., had Dinsdag in Doornik den trein genomen voor Brussel, doen bemerkte aan de Noordstation aangekomen, dat men haar een restasch met een bonten sjaap en een hermelijn mof, een sjaap van witten vos, toiletbenodigdheden enz. voor een waarde van 3.500 frank gestolen had. Zij verdenkt er twee kerels van die te Ath in haar afdeeling gestapt zijn.

Inbraak. — Woensdagavond is een inbreker binnengedrongen in de woning van de echelieden V., in de Theodoor Verhaegenstraat, en heeft eenige sieraden en Bank van leeningbrieven ontvreemd, terwijl de bewoners niet thuis waren.

Elterbeek. — *Aanhouding van een diefgegg.* — De ollelier van politie Roekens, van Elterbeek, heeft een zekere Christine D., 36 jaar oud, aangehouden. Eenige dagen geleden had zij voor Mevr. H., wonende Gasmeesterstraat, 80 frank ontvangen die zij zich toegeëigend had.

St-Joost-ten-Noode. — *Verdrijving.* — Een nicht van 18 jaar van M. X., varkenssijsier, te Sint-Joost-ten-Noode, is sinds Zondag spoorloos verdwenen. Men weet dat zij de tram genomen heeft naar de Noordstation, doch heeft haar daarna niet meer gezien. Men vreest dat haar een ongeluk is overkomen.

Henegouwen

Elouzes. — *Een wagen onder de tram.* — Een knecht van M. Druet, pachter te Hensies, stak met zijn bespanning van drie paarden, den overweg van de Doursche spoorweg te Evuges over, toen een trein naar Wilheries zijn bespanning inreel en op wel honderd meter afstand medesleurde. Twee paarden werden gedood, de bestuurder en het derde paard bokwamen geen letsel.

Boussu. — *Brand.* — De "roode haan" kraait nog steeds te Henegouw en heeft de fabriek en de oliemagazijnen van de firma Dubouché, van Boussu in brand gestoken. Alles werd vernietigd. De schade is belangrijk, doch door verschillende levensverzekeringsmaatschappijen gedeelt. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de juiste oorzaak van den brand.

Goed nieuws. — Het Provinciaal Komitee heeft besloten, aangezien er nieuwe voorraad Amerikaansch graan in aantocht is, om de broodrantsoenen met 700 gram per week en per persoon, werkzaam in een fabriek of in een mijn, te vermeerderen.

Buiten de vermeerdering van 700 gram zullen de mijnwerkers in de putten nog een brood van 1 kilo per week meer ontvangen.

Volksmanifest

nopens de vervlaamsching van de Hoogeschool van Gent

(Negentiende Lijst der Ondertekenaars)

Ondergeteekenden hebben kennis genomen van het Manifest van den Hoogeschoolbond. Zij zijn er van overtuigd dat geen enkel ernstig bezwaar van principieelen, nationalen of praktischen aard er zich tegen verzet de vervlaamsching, onder de huidige omstandigheden en in den vorm zooals zij thans wordt verwezenlijkt, als een bevredigende oplossing te beschouwen.

Zij zijn integendeel van oordeel, dat de heropening en de vervlaamsching van de Hoogeschool tot later uitstellen, nadeelig zou werken, zoo op de verstandelijke als op de economische toekomst van België in het algemeen en van Vlaanderen in het bijzonder. Om die redenen betuigen zij dan ook hun volkomen instemming met den genomen maatregel, hetgeen zij hieronder met hun eigen handteekening bevestigen.

Godfried van der Heyden, zadenhandelaar, Antwerpen; Van der Heyden, Lodewijk, koopman, Berchem (Antw.); A. W. Bossehe, brigadier van den tol, Antwerpen; L. De Baene, onderbrigadier van den tol, idem; Hallet, tolbeambte, idem; Vande Caveye, Victor, tolbeambte, idem; Emiel Dessois, tolbeambte, idem; Bertina Duerloo, zonder beroep, idem; Van den Billeke, tolbeambte, idem; G. Clauwers, tolbeambte, idem; Cluexck, Aug., tolbeambte, idem; Ghys, Ch., tolbeambte, idem; De Motte, Huert, tolbeambte, idem; J. Bonkain, tolbeambte, idem; J. Buapcs, zonder beroep, Antwerpen; J. Van de Putte, zonder beroep, idem; H. Van de Putte, kantoorbediende, idem; C. Gille, student, idem; J. Duerloo, student, idem; Constant Galle, onderbrigadier v/d tol, idem; Jan Bonaers, tolbeambte, idem; De Buysseher, tolbeambte, idem; Joseph Dessers, tolbeambte, idem; Savoir André Jos., tolbeambte, idem; Isidor Casier, tolbeambte, idem; Delhaes, tolbeambte, idem; Karel Cluexck, tolbeambte, idem; Hendrik Frée, diamantslijper, idem; Fr. Vervoort, diamantbewerker, idem.

Van Eesten, diamantbewerker, Borgerhout, Louis Rees, idem, Antwerpen; J. Van de Vijver, idem, idem; Jozef Karel Mertens, toonkundige, Berchem (Antw.); Wed. Karel Mertens, huishoudster, idem; Gorn. De Ley, leerhandelaar, idem; Vrouw L. Vander Heyden, z. b., idem; Gustaaf Engels, diamantbewerker, Antwerpen; Jaak Claes, diamantbewerker, Berchem (Antw.); Praets, bediende, Merxem; Karel Chalumeau, idem Antwerpen; L. Rasmussen, boekhouder, idem; Th. L. Plat, tolbeambte, idem; G. Scheppers, tolbeambte, Merxem; Van Herck, Fr., tolbeambte, Antwerpen; Henri Wilaert, bediende, idem; N. J. Cayet, bediende, idem; Staes Fr. Laurens, normalist, idem; Baelen J., tolbeambte, idem; De Neve A., tolbeambte, idem; Jacques Hermans, bediende, idem.

STADSNIUWS

Melding. — Maandag 11 Dec., letters Q en R; Dinsdag 12 Dec., letter D, n^o 1 — 1000.

De meldingsuren zijn: 's voormiddags, van 8 tot 12 uur, 's namiddags van 2 tot 6 uur.

Stedelijke winkel n^o 1, Sint Agneetestraat, open van 9 tot 1 en van 3 tot 7 uren. Verdeling der gerantsoeneerde artikelen: kristaalsuiker aan fr. 2,20 den kg., 250 grammen per persoon en per veertien dagen; suikerij aan fr. 0,66 den kg., 250 grammen per persoon en per maand; konfituur aan fr. 2,40 den kg.; appelsiroop aan fr. 2,20 den kg.

Maandag. Verkoop der 10^e wijk.

Ledeberg. — Verkoop den Dinsdag 12 Dec.

Levensmiddelen. — Het Provinciaal Hulp- en Voedingscomitee zal in de week van 11 tot 16 Dec., in zijne magazijnen te koop stellen:

Voor allen: Zout, fr. 0,10 zonder rantsoen; rijst, fr. 0,66 rantsoen, 250 grammen per persoon; boonen, fr. 1,00, rantsoen, 250 grammen per persoon.

Voor de eerste helft der nummers: Smout, fr. 2,30, rantsoen 250 grammen per persoon.

Voor ouderlingen en kinderen: Melk fr. 1,25 (plus fr. 0,20) de doos, rantsoen 2 doozen per persoon; zéatine, fr. 1,20, rantsoen 250 grammen per persoon.

Stedelijke Werkbeurs. — Hoogpoort, 51. — Worden gevraagd op 8 Dec. 1916: Mannen: Ketelmakers; paswerksters; noyaumaker; smeders; bliskmakers; fraiseersders; soudeersders (auto-gene); ijerdraaiers; koper-slaggers; loodgieters; gasplaatser; gasboekkuischer; slachters (varkens); schoenmaker; handhoutzagers; ruitgasmaker; belanger; modelmaker.

Halve gasten: Ijzervormers; hoefsmid; kleermaker; boekbinders; pedante; ruitgasmaker; behanger.

Leerlingen: Smoutwasker; beuwerker.

Vrouwen: Strijkster voor wassenerij; cigarillomakster; goede keukenmeid 35-40 jaar oud fransch sprekende, kunnende goed naaien of borduren.

Halve wersters: Strijkster, bottienstikster.

De bloemisterij te Gent. — Volgens de laatste opzoekingen gedaan door de Beroepsvereniging "Horticultur Belgica" naar de werkelijke reden van den treurigen toestand waarin de kleine Gentse bloemisten zich bevinden, kwam men tot het besluit dat de oorlog niet alleen ervan de oorzaak is; doch veelmeer de schandige uitbuiting der groote bloemisten-verzenders ten nadeele der kleineren.

Zoo ontdekte men dat voor Amerika een grooter getal planten verzendingen tijdens den oorlog plaats hadden dan vroeger en dat de netelde prijzen soms nog meer waren dan voortijds. Dit belette de groote bloemisten niet aan een spotprijs de planten van de kleineren af te koopn iets wat niet moeilyk was gezien deze niet wisten wat zij met hun overvloed van planten moesten beginnen.

Daaraan is het ook te danken dat de kleine bloem- en plantenkweekers van het produceeren afzagen en de voorkeur gaven aan de teelt der vroeger groenten die aanmerkelijk winstgevender zijn.

Kunstsalon Taets. — Deze tentoonstelling is in alle opzichten een bezoek overwaard. Maurits Hardyus is een onbekende voor het kunstminnend Duitsch publiek. 't Is de eerste maal dat men hem in een openbare tentoonstelling te zien krijgt en het moet maar aanstonds gezegd dat het een werkelijke openbaring is. Maurits Hardyus is een veelbelovend schilder, en men mag ervan overtuigd zijn dat als die kunstenaar "wil" en ernstig studeert, die belofte geenszins tot eene ontgoocheling leiden zal. 't Is een kolorist van aanleg, en zijn techniek getuigt van stevige vaardigheid. Met vaste hand en zekerheid is zijn werk geteekend, en zijne onderwerpen zijn met smaak en kunstvolle opvatting gekozen.

Raph. Robert en Arthur Trealliw, zijn voor ons geen nieuwelingen meer. De eerste malen dat men ze kon beoordeelen waren de meeningen zeer uiteenlopend. Gien betwistten hen elk talent, anderen waren vol lof. Nu toch, moet het gezegd dat er merklijk vooruitgang bij deze beide kunstenaars is waar te nemen. De akwars van Robert kregen vastheid en muntten uit door kleurenrijkheid en levendigheid.

De "gouache" is met soberheid en altoos passend aangebracht, iets dat van groote vaardigheid getuigt, want elk akwariëel weet met hoeveel moeilijkheden het gebruik van "gouache" gepaard gaat. Alle misbruik ervan wordt gelukkig hier vermeden en men mag zonder omwegen zeggen dat wat Raph. Robert erdoor verkrijgt bewonderenswaardig is.

Het werk van Artu. Trealliere is door en door Vlaamsch zoo van kleur, van opvatting en bewerking. Hij doet denken aan oude vlaamsche meesters. Getrouw en gewetensvol legt hij zich toe op het weergeven onzer Vlaamsche gouden, en dit pogen wordt met scatterend succes bekroond. Daar zit warmte in, overtuiging, liefde voor zijn werk en voor datgene wat hij weergeeft en dat is het juist wat aan zijn werk de hooge waarde schenkt die het kenmerkt. In het malen onzer oude vlaamsche hoekjes is hij meesterlijk en kan met de besten in het slach wedijveren.

Kortom, deze tentoonstelling is meer dan een bezook waard en moet met geen enkele voorrangster onderdoen. Zij blijft open tot 15 Decem. Algemeene ingangsprijs 25 centiem.

Zak-almanakjes van VOLKSOPBEURING

verkocht ten voordeele van onze krijgsgevangenen, worden ten zeerste aanbevolen.

Prijs: 10 centiem.

Trekkingen

STAD PARIJS

Leening van 205 miljoen van 1912

(52^e trekking van 5 October 1916) te Parijs.

N. 305158 is uitkeerbare met. . . fr. 50.000

N. 527708. " " " " " 10.000

Zijn uitkeerbare met 1000:

56122	377487	431233	634284	714757
Zijn uitkeerbare met 500 fr.:				
22279	26637	51167	79126	104661
151859	162504	176592	179507	232405
276881	312991	336274	373942	361589
407868	426454	470310	548385	561198
590026	606577	605154	618154	631904
649217	666574	676313	689732	698410

Volksonderwijs

Maandag 11 December

Esperanto. — Voordracht: om 8 1/2 uur, in het lokaal van den Esperanto-klub "La Progreso", Hotel Grand'Egmont, Kataloegestraat 15, zal M. A. Buyck spreken in het Esperanto over "La Vivo en Ruando".

Werkmaatskring van S. Theresia (Muide). — Om 6 3/4 uur 's avonds, voordracht door den heer Ad. Fordey, over: "Kunstzij bij het Volk". De heer Jozef De Maeght zal werken van Salut-Sadus en Waber uitvoeren.

Vrouwsonderzoek (Peperstraat 17). — Les door den heer J. Daens, bestuurder der stadsnietzschool van Deluze. Onderwerp: "De Muziekunst op onze dagen".

Feesten en Vernakelijkheden

Van Maandag 11 December

Vlaamsche Schouwburg. — Henderick-vertooningen. — Om 6 1/2 uur, "Pauze", groot opera in 5 bedrijven en 6 tafereelen.

Nieuwe Cirkus. — Om 7 uur 's avonds, gewoon programma.

Pathe. — Om 7 uur 's avonds, Kineuma vertooning.

Capitool. — Om 7 uur 's avonds, Kineuma vertooning.

Oud Gen. — Van af 4 u., 's namiddags, bestendige Kineuma Concert.

Moderne, Stedebank. — Van af 4 ure 's namiddags, Kineuma Concert.

Voor vragen om inlichtingen, voor abonnementsaangelegenheden en voor reklamatien betreffende de bestelling van het blad, zal men zoo vriendelijk zijn zich te wenden: Baudeloostraat, 19, Gent.

Aan de Eigenaars !!**KAPITALEN !!**

Voortaan zullen van af 1000 tot 100.000 frank en meer seffens geleend worden op Landen, Gronden en Huizen, in België gelegen (Hypotheek 4 1/2 à 5 %). Alsook voor het bouwen en koopen van eigendommen en het aflossen van oude leeningen. Groot gemak van terugbetalingen. Men koopt Landen, Huizen, plaats, geld voor derde personen, gelast zich met vereffenen van erfenissen en verkoopingen. Geene kosten op voorhand. Voor verdere inlichtingen zich te wenden van 9 tot 12 u. tot den heer

MINNAERT

Jiskelderstraat, 19 (Rabot-tram 1) Gent

Kleine aankondigingen**VRAAG**

Men vraagt DEFTIGE Heeren in pensioen. Zeer goede burgerskeuken, met of zonder ontbijt. Zeer voordelige prijzen. (tegen de Zuidatie). Schr. of adres Vragen Agentschap RECORD, Baudeloost. 19, Gent. (16)

VRAAGT aan uwen winkelier de Oorlogskoffie "HET SCHILD"

Lekker - Geurig - Goedkoop Gezond. (28)

MEN VRAAGT**Loopmeisje**

wonende Brugsche poort. Zich aan te bieden vergezeld van de ouders, Baudeloost. 19, Gent. (59)

MEN VRAAGT

Goede loopjongens zich aan te bieden: Baudeloost. 19, (57)

AANBOD

Men wenscht te koopen per occasie Encyclopedie Winkler Prins of Larousse, laatste uitgave. 19, Baudeloost. (62)

TE HUREN

BURGERSHUIS, Wolfstraat, 15. Voordeelige voorwaarden. Zich te bevragen Wolfstraat, 14, Gent. (27)

ZAAL BESCHIKBAAR voor FEESTEN, VERGADERINGEN, enz. koninklijke Tapperij, kammenstr. Gent. (24)

Toiletzeepen

:: Het Ankertje ::
London en Vainqueur

Verkoop uitsluitend in 't groot
Baudeloost. 17, GENT 14



10% besparing op de Elektriciteit door het gebruik der nieuwe draadlamp

SRAM

uitengewoon zacht en wit licht. kan zonder bezwaar overal angewend worden. (35)

HOLLANDSCHE MOSTAARD

(IN FLESCHE)

Verkoop uitsluitend in 't Groot:
17, BAUDELOOSTRAAT, 17
(dichtbij de Vrijdagmarkt) 35

RHUM EN COGNAC

Extrakten voor het vervaardigen van Rhum en Cognac. Te verkrijgen in 't klein en in 't groot.

♦♦ Stalen worden op aanvraag verstrekt ♦♦

45, GUSTAAF CALLIERLAAN, 45 — GENT

Vraagt in uwen groothandel het
▷ onovertreffbare ▷

ZEEPPOEDER

"America", • "Wilson", 11

?

Hoe doen wij onze
Verzendingen aan
onze Krijgsgevangenen ?

Door bemiddeling van
"Volksofbeuring"

Peperstraat, 29, Gent

?

Goede Rokers

geven steeds de voorkeur aan de

FIJNE CIGARETTEN

MAITA

OVERAL VERKRIJGBAAR 35

CONFITUUR

van Braine-le-Comte

ZEEP KAARSEN

Bruine & Stukken Gouda & Apollo

Kortrijksche steenweg, 293, GENT 2

B. Vanderstraeten-Lambert

Nijverheidslaan, 130 — GENT

Aardappelmeel — Fijne specerijen

— Pudding-poeder — Sagoline —

UITSLUITEND IN 'T GROOT 15

BESTE
WARENLAAGSTE
PRIJZEN**Levensmiddelen**

uitsluitend in 't groot

Ed. GOOSSENS & Cie
BAUDELOOSTRAAT, 17
GENT

(Achter 't standbeeld van Van Artevelde)

Malsche Zeep in Kuipjes, Toiletzeep,
Zeepoelers, Borstels, Dwijlen, Stekken,
Kachelglans, Schoencreem, Kaarsen,
enz., enz. 10

Hof- en Landbouwers,

Gebruikt altijd en

:: voor alle teelt ::

Fosfaat Bernard

de zuiverste en voordeeligste
van alle fosfaat-meststoffen 37

OVERAL

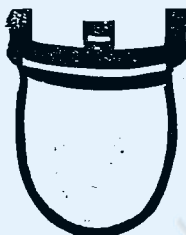
kunt gij u de gloeikousjes

Diadème

aanschaffen voor rechte en gebogen bekken.

KLEIN VERBRUIK —

Langen duur — Prachtig wit licht — Goedkoop 33

**CIGARETTEN****TCHAM KERTEN****ARAKS**

DE FIJNSTE — DE GEURIGSTE

Overal verkrijgbaar in de grootste magazijnen 38

Volksofbeuring's**Lucifers**

Vlamingen! Steunt Belgischen arbeid. Helpt uwe broeders in nood.

KOOPT

Volksofbeuring's Lucifers

29, PEPPERSTRAAT, 29, GENT

Overal te verkrijgen 34

Handelaren en Bijzonderen

Vooraleer aankondigingen te plaatsen wendt U tot de

Aankondigingsagencie RECORD

Baudeloost. 19, GENT

die U bereidwillig inlichtingen
o-o verschaffen zal o-o 3

Jeneververbeteraar

Deze verbeteraar geeft aan den jenever van lagen graad den uitstekenden aroma en fijnen smaak terug van den echten graanjenever die hij bij het versnijden verloren heeft.

Schrijven: H.V. Agentschap RECORD

Baudeloost. 19, Gent 42

Bij gebrek aan GAZ, ELEKTRICITEIT
of PETROOL is 't voordeeligst branden

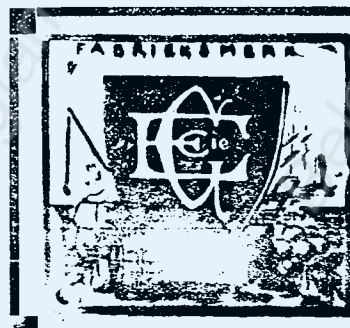
BENZOL

Geeft zacht wit licht en brandt zonder reuk
VOLSTREKT GEEN GEVAAR 7

MELIOR

DE BESTE

Overal te verkrijgen

**'t SCHILD**

OORLOGSKOFFIE in pakjes 1/4 kgr.

Een lekkere, verkwikkende kop
koffie kost slechts 1 1/2 centiem! 12

DRUKKERIJ-BOEKBINDERIJ

Minnemeerschplaats, 6

GENT

“

MERCURIUS

”

Samenwerkende Vennootschap

UITVOERING VAN ALLE DRUKWERK :

Zwart- en Kleurdruk — Driekleurendruk
Facturen en Spijskaarten — Adreskaarten
Trouw- en Rouwbrieven — Dagbladen
Tijdschriften — Boekwerken — Brochuren

BIJZONDERHEID VAN PLAKBRIEVEN IN ALLEN AARD

Matige prijzen — Verzorgd werk
Spoedige bediening

Teekenaars zijn aan het huis gehecht, voor het uitvoeren van alle teekeningen: fabriek
merk, ex-libris, plakaten, enz., enz.